

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3087/2023. (II. 16.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.901/2021/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Egy magánszemély jogi képviselő (dr. Hüttl Tivadar ügyvéd) útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyben kérte a Kúria Bfv.I.901/2021/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó szerint a támadott döntés ellentétes az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítási szabadsággal.
- [2] 2. A bírósági határozatokban ismertetett tényállás szerint az indítványozó 2017. május 5. napján egy internetes felületen „Lerángatták a lépcsőn a [...] tudósítóját, és elvették a telefonját a Fidesz konzultációs fórumán” címen tett közzé tudósítást. A cikkben megszólított személy a becsületének csorbítása miatt feljelentést tett.
- [3] Az első fokon eljáró Budai Központi Kerületi Bíróság a 7.B.1140/2020/13. számú ítéletében az indítványozót folytatólágonan elkövetett rágalmozás vétségében marasztalta és megrovásban részesítette. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az indítványozó ténytartalmú közléseket tett, amelyek a magánvádló emberi méltóságának sérelmére alkalmasak voltak, becsületét csorbították. Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a magánvádló nemcsak a politikai rendezvény szervezője volt, hanem egyidejűleg a helyi politikai szervezet tagja, így a valóság bizonyítását nem látta mellőzhetőnek. A valóság bizonyítása kapcsán az elsőfokú bíróság – a sértett, a vádlott, tanúk meghallgatása és kamerafelvétel megtekintése alapján – arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott által állított tények valóságát nem sikerült bizonyítani.
- [4] Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 21.Bf.5290/2021/9. számú ítéletében az elsőfokú döntést – a minősítés és a szankció tekintetében – helybenhagyta. A másodfokú bíróság a tényállási elemek tekintetében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, érvelése szerint az elhangzott közlések a magánvádló becsületének sérelmére voltak alkalmasak, az elsőfokú bíróság helyesen járt el, mikor a valóság bizonyítását elrendelte, továbbá úgy értékelte, hogy a felvett bizonyítékok cáfolták a vádlott előadását. A másodfokú bíróság nem osztotta az indítványozó álláspontját, hogy a közlés közügyekben történt volna, és így a véleménynyilvánítási szabadság fokozott védelmét élvezzi. Álláspontja szerint a magánvádló politikusi minősége nem alapozza meg, hogy az indítványozói közlésben rögzített eseményszor (a lakossági fórumon idején történt szóváltás, dulakodás) társadalmi jelentőségűnek, közügynek minősülne.
- [5] Az indítványozó felülvizsgálati indítványát a Kúria a támadott döntésben elutasította. A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány tartalmát tekintve a valóság bizonyítása eredményének felülrértékelését célozza, amelyre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség.
- [6] A Kúria döntésével szemben az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó szerint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését sérti, hogy a Kúria nem vette figyelembe, hogy a sérelmezett közlések közügyek megvitatásához kapcsolódtak, és mint ilyenek, kiemelt védelmet élveztek. Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a közlés egy közérdeklődésre számot tartó vitához járult hozzá, a közléssel érintett személy (a magánvádló) politikai szerepe miatt széles körben ismert, továbbá az információt az indítványozó a sajtó munkatársaként közvetlenül, első kézből szerezte be. A terhelt újságírói minőségéből, a „watchdog funkcióból” is következik a véleménynyilvánítás szabadságának magasabb szintű védelme: az indítványozó a közhatalmat gyakorló Kormány rendezvénysszervezőjével összefüggésben fogalmazott meg állításokat.

- [7] Az indítványozó a 3328/2017. (XII. 8.) AB határozatra alapozva arra hivatkozott, hogy a valóságbizonyítás sikerelensége a védett véleménynyilvánítás körében nem vezethet automatikusan az elkövető bűnösségének a kimondásához, hanem a büntetőjogi felelősségre vonáshoz arra is szükség van, hogy a büntetőeljárásban bizonyosságot nyerjen: a terhelt tudott arról, hogy valótlan az a becsületsértő tény, amelyet állított, híresztelt, vagy amelyre utaló kifejezést használt. Az indítványozó szerint a támadott döntések sértik a véleménynyilvánítás szabadságát, mert nem bizonyították, hogy a sértetti közlés tudottan valótlan lett volna.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását.
- [9] 3.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [10] Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását.
- [11] 3.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidőn belül nyújtotta-e be az indítványt az indítványozó.
- [12] Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2022. június 20-án nyújtotta be. Az indítványozó jogi képviselője a másodfokú bíróság döntését 2021. május 11-én, a Kúria nem érdemi és nem mérlegelésen alapuló döntését 2022. április 21-én töltötte le. Megállapítható, hogy az indítványozó a hatvannapos határidőt az előbbi döntés esetében túllépte, a Kúria döntése esetében a határidő teljesült.
- [13] Az Ügyrend 32. § (4) bekezdéséből az következik, hogy ha a Kúria azt állapítja meg, hogy felülvizsgálat lefolytatására nincs lehetőség, az Alkotmánybíróság a Kúriának a nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálhatja az ügy érdemében hozott jogerős döntést, ha (i) az indítványozó a jogerős döntést a felülvizsgálati kérelem benyújtásával egyidőben alkotmányjogi panasszal határidőben megtámadta, vagy (ii) a Kúria a végzését mérlegelési jogkörben hozta. A Kúria nem mérlegelés alapján hozott, felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasító végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül (ezért is támadható önállóan alkotmányjogi panasszal). Ez viszont egyben azt is jelenti, hogy a jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, az alapügy érdemében hozott döntésnek a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.5290/2021/9. számú ítélete tekinthető {hasonlóan például: 3369/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [12]; 3063/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [15]}. A másodfokú határozattal szemben az alkotmányjogi panasz nyilvánvalóan elkésettnek minősül. Ennek megfelelően az indítványozónak a jogerős ítélettel kapcsolatos érveit az Alkotmánybíróság jelen eljárásában érdemben nem bírálhatta el {hasonlóan például: 3063/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]}.
- [14] Törvényességi kérdés – és épp ezért nem tehető alkotmánybírósági felülvizsgálat tárgyává – hogy van-e helye felülvizsgálatnak a konkrét ügyben, vagy az törvényileg kizárt. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel a felülvizsgálati kérelem elutasítását nem vizsgálta.
- [15] Az Alkotmánybíróság megjegyzi: valamely összefüggés közéleti szereplővel vagy eseménnyel még nem eredményezi a közlés társadalmi, közéleti jellegét. A rágalmazásnak minősített közlés az indítványozó és a rendezvény szervezője közötti szóváltásra, dulakodásra vonatkozott, amely abban az esetben sem „közéleti kérdés”, ha arra a sajtó munkatársa és egy politikus között került sor.
- [16] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék jogerős döntését az alkotmányjogi panasz elkésettége miatt nem vizsgálhatta. A Kúria felülvizsgálatot elutasító döntése vizsgálat tárgya lehetett, viszont az indítvány erre vonatkozóan nem vetette fel az alaptörvény-ellenesség kételyét.

[17] 4. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ában rögzített követelménynek, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. január 31.

*Dr. Márki Zoltán s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Handó Tünde s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Márki Zoltán s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Pokol Béla*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1610/2022.

